Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטס ערשיינט
דריימאל יאבענטלך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג.
אונד קאסטעט
פיר עקסעמפלאר-אינגאן
גאנציקהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביקהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליקהר. 2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיר אויסלאנד
גאנציקהריג 11 גולד. — קר. ע. וו.
האלביקהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליקהר. 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אייך דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדעז מאל
אבאנירען
אונד דאס אבאנעמענט-פרייז
בעזאנגען מיט דעם פאסטאמט דאס
לאנד.
דיא redaction אונד
אדמיניסטראציאן
befindet sich
פעסט
וויענגאסע בלוגאר נו. 29
וואו מאן אייך דיא אנזייגען
אנזאמלעלט צו ווענען בעליעבט.

Nr. 99. ציוואלפטער יאהרגאנג פעסט, מאנטאג טז אלול ה.ת.ר.ם. Pest, den 28. August 1880.

פאליטישע איבערזיכט.

דער סולטאן שיינט זיך איפס האנדלען געכט צו פערשטעהען. בעטרעפס מאנטענעגרא וואללען בעראנגשלאגט דיא גראנ-מעכטע מעהר זיי-גען שפאם פערשטעהען. בעזיגלאר דיעזעס פינ-טעם האבען זיא וויא דיעס דיעזע צייט געמעל-דעט. אינשטמטע איינגעשראנקען, דאס דער סול-טאן בעגינגן דיא וואבען אינשפיריט מאנטע-נעגראם איבערגעבן בעפעהלונגען מיססען. דיעזע וואבען לויפען שאן מארגען, דען 29-טען דיעזעס. אב. דער סולטאן זאך נו איין, דאס ער דיעזען טערמין דענן דאך נוכט שטרענגשטענס פאראיבער גיעהען לאססען קאנן, וועגן ער דען צאהלדער גראסמעכטע גענגען זיך נוכט וויעדער וויל.

אייגע האנסטאנטאפער דעפעשע פאם 27. דיעזעס מעלדעט דענן איר דיעסמעגיגלר פאלגענ-דעס: דער סולטאן לעגט אן דיא גראסמעכטע אין שריבען ערגעהען, אין ערלעגען ער דיעזע בעשיס-וויללערווייז ערהערעט. דאס געבעט פאן דיעזע-אן מאנטענעגרא אבצוטרעטען, דאך אייגע דיא דיעזעס גענעהמיגט בעפעהלען אינשטאנד-אינד-אנד אונד דיא אלבאנעזישע עיגענשאפט דער סול-טאן, דאס אים דער טערמין צור אבטרעטונג דענן גענעהמיגט דאך פערהעלטנישמעסיג פערלאנג-גערט ווערדען מאגן דיא זאכע בייא דער אלבאנעזען בין אים אין-אינד אינמאלוך דיסבעפעהרט ווערדען מאגן.

בעטראכטעט מאן דיעזעס פערפאהרען דעס סולטאנס זא מוס מאן זיך אינערצעגען, דאס ער זיך אפפן האנדלען, אפפס דרינגען אונד ווענ-דען גרעלך נוס פערשטעהט. וויא פעלמאל האט ער דענען ענשטרם בעצעגלט דעס גענעהמעס ווע-נעס אן מאנטענעגרא אבצוטרעטען אללזעיטיג בע-דיינט גענעהמיגט. אינס פאר דיעזעס פרעלעגטע ער, דאס דיא אבטרעטונג פאן דרעצנגא אדס דעס האטענגען ווייטשטאנדע דער האטענ-אלבאנעזען ענטשיעדען אינמאלוך דיא. ער זאגטע אללע לעבענדיגע ווענס, גענעהמ אבטרע-טען בעגעהרט דעסען צוטיל דער טורקיא אונד דער מאנטענעגרישען ווענעגען, שאן אים מאנא-טע אפפיל לויפענדען אדרעס אין פערטראג אב-געשלאסען אידרע. דיא גראסמעכטע וולל-לענען אין, דאס דיעזער אפפיל-פערטראג צור אויס-פיהרונג גאלאנגע דאס מאנטענעגרא דאך אינמאל שאן בעפעהרעט ווערדע דאך שטעלטען דיא פיר דיא אויספיהרונג דיעזעס פערטראגעס. דיא שאן ווע-הרענד אייגען דיא-אבטענטלען טערמען פעסטע-הא גיין דיא דיא אבען אים אבלייגען בעגיריפ-פען זונד. ווערען דיא גראסמעכטע. דאס דער סול-טאן דיא מיט עגנעם אפפיל-פערטראג אבגיאנגען אין דען אפפיל עגעשיס, דאס דיא דער סולטאן אין לעגטער שטונדע עלדערלעגט: דעזוגען פערטראג דאך נוכט אויספיהרען צו דאנגען. אנדערען לעבענ-דיגענגא אן מאנטענעגרא אבצוטרעטען. דיעזע מאכטע דער סולטאן אבער נאך דיא בעגיריפ-פען דיא אויך דעס געבעטע פאן דרעצנגא בע-פיהלען שטעהטע: דער דיא אין דיא בייא דער טורקיא בלייבען אונד דער טערמין צור בעפערענונג דער מאנטענעגרישען אנשפרוכע פערלענגערט ווערדע.

עס עגזיסטירט נון דיא פראגע: אב דיא גראס-מעכטע דעזע פערשלעפפונגס-פאלגע דעס סול-טאנס זיך געפאללען לאססען דאנגען אין דער טראט דאס דער סולטאן דיא עגעלר דער גראס-מעכטע דורך זיין עייגענס האנדלען אונד דערפען בעריינשאפפט. דיא גראסמעכטע וואללען דיא נוך דען פיערען אים אייגענט דערטשטעללען. דאס איראך נוכט מאגלוך, זא לאנגע דיא אנשפרוכע מאנטענעגراס נוכט ערפילט וויד.

אם טרייטסטען אן דער זאכע איזט דאס רוסלאנד דיעזעס אייגענ אינסערע דאס. זיך אין דיא פערהעלטנוסס אים אייגענט ווערדענס גי-נינגמיסען. אים לאנדא ווייר געגלייך געמעלדעט דאס אן דער רוסישע-ריגיערונג דענגען מעדיעטיג רוסישע ארמעע-אבטהיילונגען זיך בעפינדען. דיא נוך אויך אייגען בעפעהל אים פעטערסבורג אבגיאנ-גען. אים נאך דעס אייגענט צו מארשיעען. נאך בולגאריען ווערדען שאן וויד מעדיטעריש מאנטענעגراס אן אים רוס שען פרייוויללען. אים בייא דער לאנדעס-אבס-ריגיערונג פאן דער טורקיא וולפע צו לאססען. דיא בעראנגשלאגט דיא פערלאנגנ-גען אבס-ריגיערונגס מיט נאך-בולגאריען צו אי-נעם אינדיבידועל בען בולגאריען גראסטאמעט דיט יע אין דיפפטשרעבען ריסלאנדס בולגעטע. אים דיעזעס צו פערהינדערן שטעלעגען דיא גראס-מעכטע פאר אללעס דאראן דאס וועגנסטעגס מאנטענעגرا בעפערענס ווערדען. אונד דער דריטע אללע אנדערע אין אייגענ אינטערעסע אין אינמאל צום אנסבריך גע-לאנגען. וועגן דער סולטאן ווייר דיא נוך אבגיבט דער גראס-מעכטע נוכט פערשטעהט אונד דיא מאנטענעגراס אנגעלעגענהייט צו אייגער פער-פערפיגונג דער אנגעלעגענהייט אין אייגענ אינ-טערעסע אין אינמאל אין דיעזעס דיא אנגעלעגענ-הייט אנגעהט. דיא אנגעלעגענהייט אין אייגענ-

נאכטראג

איינע לאנדאנער דעפעשע מעלדעט, דאס אין אירלאנד איינע רעוואלוציאָן אויסגעבראכען, דאס דאָרטיגע קאטאלישע בעפאלקערונג, וועלכע פאָן דער זאגנאנטען פענ'ער-פארטיא געלייטעט ווירד, דיא גנעצליכע לאָזריסונג פאָן ענגלאנד אנשטרעבט. דיא פענער, דיא שאָן אים יאהרע 1867 איינע רעוואלוציאָן געשטיפטעט אונד פיעל אונהייל אנגעריכטעט, זיך וויעדער ערוואכט. דער גרונד פיר דיעזע רעוואלוציאָן איזט פאָלגענדער פאלל: פאָר קורצעם וואהרעד אים ענגלישען פארלאמענטע איין געזעטצענטווארף צו גונסטען דער אירלענדישען בעפאָלקערונג איינגעבראכט, דער יעדאָך פעריואָרפען וואהרעד. דיא אירלענדער וואללען דאהער דורך איינע רעוואלוציאָן דאס ערצווינגען, וואס דאס ענגלישע פארלאמענט איהנען ניכט פערוויללינ געוועהרען וואללטע. ענגלאנד בעפינדעט זיך אין גראָסער פערלעגענהייט. עס האט איינע בלוטיגע רעוואלוציאָן אים אנגעזיכט צו בעשטעהען אונד זיינען קאמפף אין אפגאהנים מאָן פארטזוזעטצען. האפפענטליך ווירד גלאדסטאָנע דיא לוסט פערגעהען, אים אינטערעססע רוסלאנדס איך נאָך מיט דער טירקיא זיך הערומצושלאגען!

געשעפטסבעריכט

פעסטער פרייזע.

געטרייד-געשעפט. פאָן וויייצען וואר נעפעזען וועניג צו מארקטע נעבראכט. דער פעזיקוים וואר נוט, 8000 מצר' וואהרדען פעזיקויפט.

וויייצען שחיים, נייער 330 מטרצ' 79 קילאָ 11.60 גולד. 400 מעטרצ' 78.8 קילאָ 11.35 גולד. 100 מעטר-צטר' 78.5 ק' 11.40 גולדען. 200 מטרצ' 78.3 ק' 11.30 גול. 100 מעטרצ' 77 קילאָ 11.25 גולדען. 100 מעטרצ' 79 ק' 11.50 גולד. 100 מצ' 78.7 קילאָ 11.50 גולד. 100 מטרצ' 79 קילאָ 11.62½ גולד.— 200 מטרצ' 79.8 קילאָ 11.60 גולד. 200 מטרצ' 79.5 גולד. 11.60 גולד.—פעסטער באָדען 200 מטרצ' 79 קילאָ 11'25 גול. 200 מטרצ' 78.5 קילאָ 11.25 גולד.— 100 מעטרצ' 79 ק' 11.40 גולד. — (אללעס פער דרייא מאָנאטס.) —

גערסטע: 6.50 גולד.

קוקורוזן 7.50—7.60 גולד.

וויייצען פער פייזע-יאהר 10.65—10.62½ גול. פער הערבסט 10.32—10.37 גולד.

האפער פער הערבסט 5.75 — 5.80 גולד.

מוקורוזן באנאטער פער מאי-יוני 1881, 5.74 — 5.77 גולד. —

רעפס פאָהל פער אויגוסט-פעפטעמבער 13½ — 13¼ גולד. —

פעסטער שלאכטפיעה-מארקט. ביא דעם אם 19-טען ד. מ. היער אין פעסט אבגעהאלטענען וואכענ-מארקטע וואהרדען 2446 ששיק גראָס. אונד 2593 קליינ-פיעה צו מארקטע גענראכט. הייעאָן וואהרדען פעזיקויפט: 51 ששיק שטיערע, פער 2 ששיק פאָן 66 — 145 גולדען — 1139 אָכסען דאס פאאר פאָן 180 — 312 גולד. 883 קיהע, דאס פאאר פאָן 114—260 גולד. 914 מעלק-קיהע דאס ששיק פאָן 80—142 גול. 184 ששיק ביעפעל, דאס פאאר צו 130—225 גול. 425 ששיק קעלבער, דאס ששיק פאָן 7 — 16 גולד. 2168 ששיק שאפפע דאס פאאר 11—19½ גול. פרייזע פער 100 קילאָ: אָכסען-פלייש 50 — 54 גולד. — קוה-פלייש 47 — 52 גולד., קאלב-פלייש 60 — 90 גולד. ביעפעל-פלייש 46—48 גולד.

לאָשטא-ציעהונג פאָם 18-טען אויגוסט 1880.

ב ר י נ ן 58 29 41 64 69

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר"י רייז.

כאָנכורז.

אן דער היעזיגען איזראָליטישען פאָלקסשולע איזט מיט 1-טעם אָקטאָבער 1880 דיא שטעללע אינעם געפרעטען רעליגיאָנס-לעהרערס, וועלכער דעם העברעאישען אונד דייטשען אונטערריכטעט פאָלקאָממען מעכטיג איזט אונד דיא שולע צו ליטען פערמאג, מיט איינעם יאהרעס-געהאלטע פאָן 500 גולדען ע. ו. פיר דאס שולאהר 1880/1 צו בעזעטצען. — גלייכצייטיג איזט דיא שטעללע איינעם צווייטען לעהרערס, לעדיגען שטאנדעס, דער אינגאריישען, העברעאישען אונד דייטשען עלעמענטאר-אונטערריכט ערטהיללען קאנן, מיט איינעם יאהרעס-געהאלט פאָן 300 גולדען ע. ו. צו בעזעטצען. — בעווערבער אום דיעזע שטעללען האבען דיא צייטנסיא אבער אירע בעשעפטיגונג, ביזהעריגע לייטונג אונד מאָראלישען לעבענס-וואנדעל אן דען געפערטיגטען ביז לעצטענס 1-טען סעפטעמבער 1880 איינצוזענדען.

מאָראָש וואשארהעל, אם 9-טען אויגוסט 1880.

2—3 יאָהאנן שוואַרץ, שולקאָמיטע-פרעזעס.

כאָנכורז.

אן דער איזראָליטישען פיליאל-געמיינדע צו סאלדיען (Szölgyén נראָגער ק') איזט דיא שטעללע איינעם גוטען שחט ובודק וקורא, דער צייגנעסע פאָן אָרטהאָדאָקסען ראבבינען האט, גלייך צו בעזעטצען. אהרעסגעהאלט 250 גולדען, פרייע וואָהנונג, באנק, שחיטה אונד נעבענאינקעפטע. דיעעניגען, וועלכע צומת הנדון וטב פערשטעהען, אונד וועלכע רעליגיאָנס-לעהרער זיינ, ווערדען ביז 300 גולדען בעפאָרצוגט. נור דעם אָרטפעסטרטען ווערדען דיא דייזע-שפעזען פערגעטעט.

1—1 אראן קעללנער, פאָרשטעהער.

חזן אונד לעהרער געזוכט!

פיר יומים הקדושים הבע"ל ווירד היער אין טאָלטשיא אין גוטער חזן מיט צוויי משרתים געזוכט. וועלכער מיט צייגנעסען פאָן אָרטהאָדאָקסען ראבבינען פערזעהען איזט אונד זיך אן איינעם ביז רה"ש הבע"ל פאָללענדען שבת איינעם פאָבע-פאָרטראג צו אונטערציעהען האט. בעזאָלדונג 150 גולדען. דעם אָקצעפטירטען ווערדען דייזעשפעזען פערגעטט. — איך ווערד פיר דיא אין דער היעזיגען געפינדע פונדירטע „בית אפים" שולע אין העבראעישער לעהרער, דער תנ"ך מיט קאָרעקט דייטשער אבערזעטצונג רש"י אונד דקדוק צו אונטערריכטען פאָללקאָממען פעהיג איזט. געזוכט. אהרעס-געהאלט 500 גולדען, דער איך אין גמרא לונדון איזט. ווירד בעפאָרצוגט. הערווך דעפאָלקערונגע האבען אהרע ציינגעסע אבער פעהגקייט ווירקונג, דעלעגאזיעס אונד זשטלבעס בעטראגען פאָרטאפייא לענגסטענס ביז א' חודש הבע"ל אן הרב הגאון נ"י דפה איינגעשיקען.

2—3 שמואל גראָס, פאָרשטעהער.

געבעטבוכער פיר איזראָליטען

אללע נאמענען

מחזורים מיט איבערזעטצונג

אין 1, 2, 4, 5 אונד אין 9 טהיללען געגיעדען

וויא אויך אללע נאמענען

סדורים אונד תחנות פיר פרויען,

אללעס זעהר שאָן אונד גוט איינגעבונדען

וויא אויך פיינע

וואָללענע אונד זיידענע טליתים

מיט עכטען

נאָלד אונד זילבער באָרטען

וואָוויא אללע צום יידישען רישום נעהערענדען אר-טיקעל אין גראָסער איסוואהל, צו בילליגען פרייזען עפפעהלט

M. E. LÖWY's SOHN,
Verlags-Buchhandlung, Budapest
(Königsgasse 1.)

☞ בעשטעללונגען ווערדען נעגען נאכנאהמע שנעללסטענס אונד בעסטענס איסגעפיהרט.

דיא שאָנסטען גאָלדשטיקערייען

איין פריכת אונד מאנטערל.

כ. גרינוואלד

בודאפעסט, לאנדשטראסע, הויסנר'שעס הויז.

עמפפעהלט זיך צור אנפערטיגונג אללער פאָרקאָמענדען קונסט-גאָלדשטיקערייען פיר טעמפעל, זאָוואהל נאָך אלטעם, אלס אויך נאָך נייעם רישום, אונד בירגט דעסען דייט 32 יאהרען ערבענער וואהלפערדיענטער רוף, וויא אויך דיא פיר דען טעמפעל אין פעסט, ווען, משיקאָלץ אונד פיר נאָך מעהרערע גראָסע געמיינדען, צור אללגעמיינען צופריעדענהייט איסגעפיהרטען אר-בייטען — וואָריבער ציינגעסע פאָליגענען, — פיר סאָלידע אונד בעסטע עפפעכטואירונג.

צייכנונגען אין גראָסער איסוואהל ליעגען צור איינזיכט אויף.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פריכטע	דוראָלשנע פר. הקקאָל.	פער 100 קילאָגראָם
קאָרן	72	9.60 — 9.40
נעדטסע מאָלץ	62	—.——.—
נעדטסע פוטטער	62	6.40 — 6.20
האפער	41	6.55 — 6.35
קוקורוזן באנאטער	—	7.60 — 7.55
אדערע	73	7.50 — 7.45
הירזע	—	—.——.—
וויייצען (פער אָקטאָבער)		10.32
		—.—
		10.72
קוקורוזן		5.74
נעדטסע		—.—
האפער		5.75
		—.—
רעפס		13.25

באָללען-מעהל		קי.	אל.
נומער 0		21	70
	1	21	10
	2	20	50
	3	19	20
	4	19	—
	5	18	80
	6	18	—
	7	17	40
	8	16	20
	8½	13	40
רעד מאללען צו 100 קילאָגראָם פיס זאק			
שטריטוס: אלטע פעסטער פרעסהעפע		33	—
	נייע קאראבאָבעל	35	—

פריכטע. וויייצען	דוראָלשנע פר. הקקאָל.	פער 100 קילאָגראָם
נאָרדאמעריקאנישע	—	—.——.—
	—	—.——.—
	—	—.——.—
	77	10.95—11.05
	78	11.05—11.15
	79	11.15—11.25
	80	11.30—11.35
שחיים	—	—.——.—
	—	—.——.—
	—	—.——.—
	77	10.90—11.—
	78	11.—11.10
	79	11.10—11.20
	80	11.25—11.30
פעסטער באָדען	—	—.——.—
	—	—.——.—
	—	—.——.—
	77	11.—11.10
	78	11.10—11.20
	79	11.20—11.30
	80	11.35—11.45
וויינגעבוירער	—	—.——.—
	—	—.——.—
	77	10.95—10.05
	78	11.05—11.15
	79	11.15—11.25
	80	11.30—11.35

קורז-טאבעללע פאָם 19. אויגוסט.

געלד-קורז	קי.	אל.
וילבער-אייגע	—	100
דוקאטען	5	54
עפפעדייטס-אונגאריש 8 גולדען נאלד-		
שטיק (20 פראנקס)	9	35
נאפאלעאָנאר	9	35
דייטשע דייטפאלנאטען	57	75
20 מארקשטיק	11	53
פאָלניי-רובל	1	22

לאזע.	קי.	אל.
1854-קי 4 פרעצענטיג שטאאטס-לאזע	90	124
1860-קי „ נאנצע	—	132
רעטטאָ „ פיעטעל	—	133
1864-קי לאזע צו 100 גולדען	75	175
רעטטאָ „ 50	—	175
ראָטה קרעוצלאזע	—	29
פרעקזע-לאזע	—	14
רעגלעס-לאזע	—	179
קלאָר-לאזע צו 40 גולדען	—	42
לאנד-מאגדעבורג-פפאלץ-לאזע	—	105
אלטענבורגער לאזע	50	23
רעגלעטשעוויטש לאזע צו 10 גולדען	50	16
ראָזענלאָר לאזע „ 20 „	70	19
אָלנער לאזע „ 40 „	—	41
מאלאָסי לאזע „ 40 „	—	41
וויראלאס-לאזע „ 10 „	25	18
מאלאָ-לאזע „ 40 „	75	51
מאלאָבוראָנער לאזע „ 20 „	25	22
פס.-נעגנאס לאזע „ 40 „	—	47

לאזע.	קי.	אל.
פאאנאלייער לאזע צו 20 גולדען	50	25
פרעסבורגער לאזע „ 100 „	75	125
רעטטאָ „ 50 „	50	64
וויאלאשיניג-לאזע „ 20 „	50	32
ווינדישגרעץ-לאזע „ 20 „	—	42
אונגאריש פרעמיענ-לאזע צו 100 גולד.	—	112
רעטטאָ צו 50 גולדען	11	75
וויענער לאזע	—	119

ווערטה-פאפיערע	קי.	אל.
אונגאריש נאלב-רענטע	65	109
אונגאריש נייגרענטלאסיגנען	50	94
מעסטער-פאנאטער	—	93
וויענענווייגיגע	—	93
נאלדרענטע	50	97
בוקאָווינער	50	95
אונגאריש אויזגנאבען-אלקאָהען	25	125
וויינצעקעס-אבלאזונגס-אבלאזונגען	—	94
פפאנדשיינע רעד אונגאריש באָדען-	75	101
קרעדיט צו 5 אינהאלט פרעצענט		
רעד אונגאריש דיפאטהעקען-פאנד צו		
5½ פרעצענט	—	98
רעד אונגאריש אללגעמיינען באָדען-קרעדיט-אנשטאלט צו 5 אינהאלט		
פרעצענט	—	100
רעפפע צו 6 פרעצענט	—	104
רעד פעסטער קאמעראל-פאנד	75	102
רעד אפפאנאן	75	87
רעד באָדען-אפפאנאן	50	147

Eigenthümer u. verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1880. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard

דיא קאזאקישען בייען צום בראנסווינדסען; דיא ווען בעטייען דאס אויססעגדע פאלק אונד ענטלאקען דעמזעלבען דען לעצטען בייסען בראד; דיא ווען טייבען ווארבען אונד ריכטען תערזיך איך דיא בעמשטעלטע קלאסע דער קאזאקען צו גרונדע אז ז׳ו. איבערדעם קלאגטען זיא דארובער, דאס דיא הערען פאלאקא אונד ריבינ-שטיין אללע גשער צוצמענקיפען, אין פאלגע דעסען עס דעזען מאלוך זיין ווירד. דיא קאזאקען אים אירעם אינגען געבעטע צו פערדעזגען אונד האוגלבע מיט אינער איסשלעסלען דען ווי-שען בעפאלקערונג צו בעזוצטצען. אנגעזכסט דע-זער אנקלאגע זאה זיך נון דיא רוסישע רעגיערונג פערפאלאסט, אינע פערפיגונג צו ערלאססען. דער-געמעס קיין זורע אין קאזאקישעם גבעטע קיפטהיין גרוגר אונד באדען ערווערבען אדער איך גר אין פאסט נעדמען ריסף; פערגער, דאס קי-נעם ווידר מיגפטיגין דיא גיבדלאססונג אין ע-ווענטעם געבעטע גשעטאסטעט דיא. דעזע פער-פיגונג איזט אינדעם גר אינע צישטיילונג, דא א דיא רעגיערונג עגשטלאססען איזט אין ווידר-געזעטען פיר דאס נאנצע רוסישע ריך צו שאפפען. אבערגענס האבען דיא ווידר זורד דיא אין דערדע שטעדטערע פערפיגונגען אינע אין דערדע אזיאטישע גרענצען איזט א דאס לעבען אדגעדען אין האבסט שטרוגגע. לעבערלוך איזט ערדאך דיא בעדרייפונג. דאס דיא ווידר עס דער דיא קאזאקען אינע בראנסווינ-ווייפען פערלוסטען. דיא קאזאקען זוך א ווייט אדדרעגרעטען אלס דיא גראסטען בראנסווינ-ווייפער איראפאס בעדרוסט. דער דאס שטאמט גייס גיכט דאהער, ווייל דיא ווען דיא קאזאקען אינם בראנסווינ-ווייפען פער-לייסטע, זאנגרען פיעל אינם דאהער, ווייל דיא ווען דען קאזאקישען ווייפען קיינען בראנסווין באדגען אללשען. — (דעזע בעטעדקונגען זוך גייס רוס-טיג. דאך איזט דאס פאר גדען דער רעגיערונג. דיא דען קאזאקען צולעם אינע זאלך אינגערעכטע פערפיגונג ערלאסט. דאך אינגערלעדלך. צו זא איזט אינע הייסטאנ עכען גיר אינע רוסישע רעגיערונג נאך פעהיג.)

(ווידער גערגעבען.) אים מארץ ווירד פאס 21-דעזעס טעלעגראפיס: זאנ-עכען טריפפט דער אים מאראלא דיא נאכריכט אין, דאס דאס פיר ווען ערמארדעט ווארדען — דאס איזט אללא דאס טרייגע ערגעבנים דער מארדער קאזאקען אין אלגע גלייכשטעל-לונג דער ווען אינם אינגעשפאנען; דיא שטאמט-מענגע זאללטען גנעדדד אים אינגעגע ערפאר-דונג ווייסען, דאס אידדר פאפערגען בעשלוסס ווענג נטעגען. ווענן דעזע בעשלוסס נגכט פאן

שפעלט ווירד, אנשריל געטען. דאנייא נאהם ער אינע בעריישונגע סומע אים ווענ מאשע. שפעקטע זיא מיר הין אונד זאגטע: „וואללט אידר מיט דעזער סומע פיר מיך שפעלען? דען פערלוסט ווערדע איך בזסען. דער דאלבע נעווען עגהאט איך!“ — איך ווארד אבער אינען זאל-כען אנשיאנ אינגעגען: אבער דע ווידאלס בלוט ווארד זא אנגערבאר הערוספאדערנד. דאס איך אים נגכט ווידערשטעהען קאנגטע. אינדיעגנס בראנגטע איך פאר בע-ווערדע. מיין פערלאבענס ווערד ווידער צוריקגעווענען. איך אנשוואכטיגטע אדם. דאס איך ווענן אנטראן אנטער דער בערדענונג אנגעהמס. — ווענן דיי ציאמטען פערלוסט אונד נעווינן טהיילען. — „איך נגט!“ (אנגעע ער) ווי אללען אינגאנגד מיט אינער נאפען סומע דאס גלוק ווערוספאדרענד!“ — דיא שפיעל-נעיגרלישאפט לאכטע. זיא זאה מיט נעיגען אינגען נאך דער נאפען אינגעלעגען סומע. זיא פרעגט זיך שאן אין דען נאפען בע-ווענסס. — דאס שפיעל בגנאנן, איך נעיואנן אונאפהאנ-לך, דיא באנק וואר נעשפרענגט, איך שטאנד אלס אין ווער דונגער מאנן אין.

„עס ווארדד דאך נגכט אללס נעשפיעלט?“

„נעיין נגכט! ווא קאנן דען אין אפפענטלינען שפיעל-ווישען אין אינגעם אפאשען שפיעלט דיא רעגע יין, בעזאנדערס ווענן דעזעס צום נאכשטילע דער באנק געשעהען זאללטט. — אבער אינזער מוششפיעלער דאן אפש-לא (וועלכער דער הייפס-אנקלאגער דער מארגאנען אין ווצעלאנא וואר) נעיעשה ווענן ווייגר אינגעזוכט פיר-זסט זא דער אין צאהן, דאס ער זיך זא ווייט פערגאס. דען דע ווידאל צוריקזסאגן: „איהר האבט דיא קאזאטען שפיעלט אללס. דאס איזט אין אנגעלעגענהייט אין אנגעלעגענהייט אין אנגעלעגענהיי

פערשיעדענע ניאיגקייטען.

(דער דאנק דעם קאזעק.)

אם 18-טן דיזעם מאנאט וואר דער 50-טע געבורטס-טאג דעם קאיזערס פראנץ אזעף אין דער נאנצען מאנארכיע מיט לעבע אונד בעגייסטערונג געפייערט. וועסהאלב עטצט דער קאיזער אן אונזערען מיניסטער-פרעזידענטען פאלגענדעס שרייבען צו פעראפפענטליכונג ריכטעטע: „לעבער פ'טיסאַ! דיא פיפציגסטע אחרעס-יובילעום-פעסט ווענדט דענן איך איין „אחרעס פרידען-פעסט ווענדט. דענן איך זעהע דיזעלבע ניכט נור פאן דער נאנצען מאנארכיע געפייערט מיט מיר אונד מיינע פאמיליע, זאנדערן איך בין איך דיבערצייגט דאפאן, דאס דיא דאנקבארע פאלקער מיט מיר פיהלענד, זיך איין אינגעלד אייפריכטיג פריען; וויא דעם דיא אללערהעכסטע פעראנשטאלטונג פעסטליכקייטען אונד אללערהעכסטע פרעדיג, וויא ניכט מינדער יענע צאהלרייכע בעריהמטע הולדיגונג אונד טרייען אנהענגליכקייט אן מיינע פערזאן בעצייגען, מיט וועלכען איך איים דענן לענגערן מיינער אינגאיישען קראנע בעראערדען, מאר פערשאפפטען אונד איינגעלנג אן דיזעזם מאנג נייעדרענגס אן מיך הערענגעטרעטען זונד. — טעפפערהרט עייזיעדיג דיא „ווענטפאללען מונטגעגנען דיזעזר בעגיילד מיט מיינעם אינגעפטען דאנקע אונד וויזע דיא אן. דיזען מיינען דאנק אללען ענען אייפריכטיגען דיא מיט דיזעזר דער הולדיגונג אונד לעבע איים דיזעזם אנלאסס זיך מיר גענעהרט האבען. — אישל, 20 אינגוסט 1880. פרانץ יאזעף.

(אינגע וואהלפערדיגע אינסצעניע.) דיא „ווייד דער נייפסטען צייט דעם מאנגער „אזיאאלט" עגטגעגטען, האט דער „ווראלטער דעם פרייבערגען בראבטעם, דערר האבבער דיי לעדמאנ'אי מאנין, פאן דעם „וועלט-בעריהמטען אונד פאמעמען מיר מאנעם מאנגע-פיאיר אין דאנאן, איינען רוגספאלל געפאלגט ווערען דעבעער צום געשענגע ערהאלטען. עס איזט דעם אינע אינסצעניע פיר דיא פערדענגס-פאללען לוסטענען. דעם הערען דיי לעדמאנ' צו גונסטען דער אינען דעם הוילען לאנדעס. אין דער מראם גיבט עס אין אראפא קיים אינען מאנ. דער לוסט, עייי אין דרייסיג יא פיעל געטראן, אלס דיי לעדמאנ. דיזער בעשעדענדע ווד גיבט בראם דאייב. עפלליך פעלע מיזענדע פיר דיא אינען אונד „תלמידי חכמים" באין דרייסיג צו זאמעמלי, אונדערן שטרעבט אייד ווי פעלגען אנ-דען דאהין, פיר דעזעלבען וואהנונגען אונד בתי המדרש אין עבס-יידישען דינגען צו פערייבען, מא-גע דאהיר דיזער בעסער וואיאיל דעם עדלען

פאָלליעטאָן.

צווייא שוועסטערן.

(8-טע פאָרטזעטצונג.)

„וואס הייסט דענן אלס יעדענן? (וואנטע דאס מיינעל) „אלס יעדענן הייסט, וועגן דיא אינאנט דעם מענשען דורך דאס אלטע שאן אין נעשעזעצט ווד, דאס דיא דעם מענ-שען גיבט מעהר וויא קראפט ווערער בייגען אנגעגן, דיא ער פעלליגיט, פערשטעהט מיך נור גוט! דער מענש פע-ליגט פאר שווערייגען אן קרעפטען, נור אבער ווערדען איהם דיא קרעפטע בייא וועגען אינאנגען דורך לופט, „אפסער אונד נאהרונג ווערדע עדעמפט, אין דער וועגנד ווערדען איהם דורך דיא פרישען אינאנג דורך דיא נאהרונג מעהר קרעפטע עדעמפדיג, אלס ער פעלליגיט — דאהער ווען וואר-סען אונד שטארק ווערדען! — וועגן מאן דאהער דיא אי-נאנג זא שטערקען אנגעגן, דאס דיא גיט שווערער ווערדען, דאס דיא דעם מענשען אומגיבט זא פיעלע קרעפטע ציפיר-רען, אלס ער פעלליגיט, זא ווערדע דער מענש אין דיזעם צושטאנדע עדיי: לעבען אנגעגן. דע ווערד בעווענט גוט אין גרייזעם מיטעל, „וועלכעס מאן „לעבענס-עליקסיר" הייסט, דיזעם „לעבענס-עליקסיר" הייסט, שווערקט אונד פעריינגט דען מענשען, דיזעם עליקסיר, „וועלכעס אין דער ווערלדגעס, דאהיערגעס לעבען אין דען קאפפר שטראבט, שעפט דיא וועגע זא, דאס עלכסס דיא „ווייסער פיר דיא וויבטאר ווערדען, אינדעסען ווערקט דיזעם „עליקסיר" גיבט אויך ווידען מענשען, נור דער קאפפר דעסיגיגען מענשען אויס צוי אינאנדעם דיזעם עליקסיר פרייליך, דער וועגע עדעלע דורך דיא דערעפטען פרייגגען גערייגגט האט."

„ביא אללען הייליגען! דאס נעגגט מאן יא ציבע-ייא!" — אלגנע ציבעלע ווערדען מאן דער הילגען אויס-ווייזיאן אויף דעם שווארץ-הייסען פערבאנגט!"

„יא איז עס אין דיזער וועלט! וועגן עמאנד פיל-ווער, פיסטאללען אונד קאנאנען ריפיגדעם, וועלכע מייגערען מענשען דען טאד בייגגען, זא ווייד דער ריפיגדער פער-הערליכט אונד בעלאכט, וועגן אבער עמאנד דאס לעבענס-עליקסיר עגטגעגקט, וועלכעס דען מענשען לעבענ-גיבט, ווייד ער אלס ציבעלע פערבראנגט. — וועגן עמאנד אייגע נאפטע מאשיגע ריפיגדעם, ווייד ער בעלאכט, וועל-כען נעשעגן בראכט ער? דער ווייג, דער אהנגעדען שאן פיעל האט, קייסט זיך אללע מאשיגע אונד ווייד נאך ווי-נער — אונד דער אכטע, דעסטען אריבייט דער ווייגע בי ווענגע בעגאפיגגט אונד בעגגאללטע, ווייד דורך דיא מאשיגע ריפיגדעם אונד עגטבעהרליך אונד ווייד ער נור נאך אכטער ווייד. — עגטדעקט אבער עמאנד אין דע-הייגגען, וואהדיך אויך דער אכטע אללע ווייגע בעדייפגס-סע בעפיגדיגען קאנן אונד וואהדיך אללע מענשען גליק ווערדען, זא ווייד ער אלס ציבעלע פערבראנגט. דע ווייאל אנאגט עס מיר אללעדי: עגטדעקט, וואס דאס לעבען צע-שאפט זא בייט דיא בייא דער וועלט אין נאפטע מאן; עגטדעקט, וואס דאס לעבען פערלאנגגערט, זא הייסט מאן דיך איינען בעגגיגגער! — מאגע אינע ריפיגדיגגען אין מא-שיגען, וועלכע דיא הייגגען נאך ווייגגער אונד דיא אכטע נאך אכטער מאכגען, זא הייסט דיא אין בעריהמטער מאן; עגטדעקט אבער דאס נעהייגגע מיסטעל, נאך וועלכעס אללע מענשען גליגגען פערבראנגען, גליגגע נעגגעהיגגע אונד לעבענס-דויער האבען, זא הייסט דיא אלס ציבעלע נעשטיגגט!"

„עקסטיגגט גען אייך דער „שטיין דער ווייזען, מיט וועלכעגגם מאן אייגגם אללעגגם גאלד מאכגען קאגגן?"

„דייגגע איגגם פאן „גאלד-מאכגערייא" עקסטיגגט נאך גיגגם: אבער אייך גלייבע, דאס דיזעגגר דע ווייזאל אייגגן גע-הייגגעגגם מיסטעל בעשיגגע, מיט דעגגם עגגר אייגגם קאגגלע דיא אייגגען אונד אייגגם אייגגם אייגגם